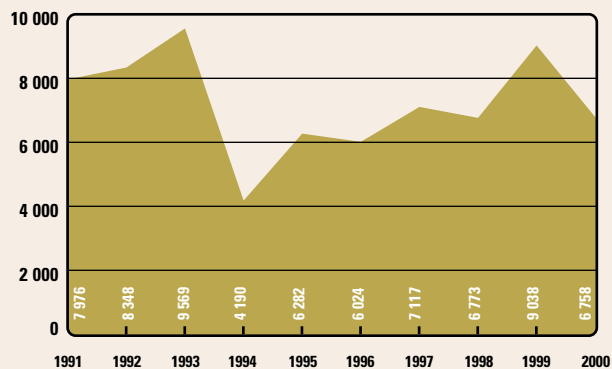

Antall personer som fikk opphold på bakgrunn av familiegjenforening 1991-2000

I første rekke er det de nærmeste familied medlemmene som får oppholdstillatelse for å gjenforenes med familien.

Familiegjenforening

Familiegjenforening har lenge vært en av de vanligste grunnene til innvandring til Norge. I 2000 fikk 6 758 personer oppholdstillatelse på grunnlag av familiegjenforening.

Nærmeste familie i første rekke

Hensikten med reglene om familiegjenforening er først og fremst å verne om allerede etablerte familiebånd. I første rekke er det de nærmeste familiemedlemmene som ektefelle og samboer som har bodd sammen i minst to år, og barn under 18 år som får oppholdstillatelse for å gjenforenes med familien. Registrerte partnere likestilles med ektefeller, slik at alle bestemmelser som omhandler ekteskap og ektefeller gjelder for registrerte partnerskap og registrerte partnere. Som nærmeste familie regnes også foreldre og søsken til enslige mindreårige som har fått asyl, og i visse tilfeller foreldre til barn som av andre grunner er bosatt i Norge.

Fjernere familiemedlemmer og andre personer kan også få familiegjenforening dersom de har særlig tilknytning til Norge eller sterke menneskelige hensyn taler for det. Eksempler på personer som kan innvilges arbeids- eller oppholdstillatelse, er samboere som har levd sammen i mindre enn to år, foreldre uten noen av sine nærmeste i hjemlandet og barn over 18 år med spesielle omsorgsbehov eller uten omsorgspersoner i hjemlandet.

Underhold vilkår for familiegjenforening

Som hovedregel må den som søker familiegjenforening, være sikret underhold. Dette kravet innebærer at søkeren må kunne forsørge seg selv eller bli forsørget av den det søkes gjenforening med.

Tilstrekkelig underhold kan sikres gjennom arbeidsinntekt, pensjon eller liknende ytelser. Det er mulig å gjøre unntak fra kravet om underhold dersom søkerens ektefelle eller samboer er norsk borger eller særlig sterke menneskelige hensyn tilsier det.

Ektefelle, samboer eller barn til hovedperson som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag i Norge er unntatt fra kravet om underhold. Det er en forutsetning at ekteskapet er inngått før hovedpersonen reiste inn til Norge. Bakgrunnen for at reglene om familiegjenforening er mer liberale overfor flyktninger enn andre grupper er at flyktningen ikke kan reise hjem og forenes med sin familie i hjemlandet. Familiemedlemmer kan dessuten ha et tilsvarende beskyttelsesbehov som flyktningen.

Erfaringer fra DNA-prosjektet

Det er et generelt krav i familiegjenforeningssaker at slektskapsforhold skal dokumenteres. Det såkalte DNA-prosjektet gir tilbud om arvestoffanalyse for å sikre at familiegjenforening mellom foreldre og barn gis til personer som har rettmessig krav på det.

I første omgang ble somaliske borgere valgt ut til å delta i prøveprosjektet fordi det lenge har vært spesielt vanskelig å skaffe pålitelig skriftlig dokumentasjon av familieforhold i Somalia.

Høsten 2000 forelå resultatene fra prøveprosjektet. UDIs hovedkonklusjon etter en gjennomgang av forsøksprosjektet er at en videreføring av tilbudet om DNA-analyser vil gjøre det vanskeligere å få familiegjenforening på uriktige premisser.

Totalt ble det gitt tilbud om DNA-analyse i 212 saker som omfattet 873 personer. I mer enn halvparten av sakene uteble en eller flere personer fra prøvetaking. I alt 233 personer i 65 saker møtte ikke. I 48 saker møtte til sammen 95 færre personer enn først oppgitt ved søknad om familiegjenforening. Den vanligste begrunnelsen som ble oppgitt for å utebli, var at det ikke lenger var aktuelt å flytte til Norge for den eller de som ikke møtte opp.

Av de som faktisk møtte til prøvetaking, ble de oppgitte relasjonene bekreftet i 76 prosent av sakene, men i 48 prosent av sakene der relasjonene ble bekreftet var det en eller flere av søkerne som ikke møtte eller som det av ulike årsaker ikke var mulig å ta blodprøver av.

Tabell til venstre: En viktig årsak til at antall personer som fikk oppholdstillatelse på grunnlag av familiegjenforening gikk ned i 2000 (25%), var økt saksbehandlingstid i UDI. Sterk prioritering av asylsaksbehandling og UDIs overtakelse av arbeidet med å intervju asylsøkere, førte til at mange saker som normalt ville bli behandlet i 2000, først vil bli behandlet i 2001.